

Omzendbrief betreffende de informatie over de voedselketen voor pluimvee

Referentie	PCCB/S2/EH/570888	Datum	03/01/2014
Huidige versie	2.0	Van toepassing vanaf	01/01/2014
Trefwoorden	VKI, voedselketeninformatie, pluimvee		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Hoc Edith, attaché	Diricks, Herman, directeur-generaal

1. Doel

Door het ministerieel besluit van 20 september 2010 is er een nieuw VKI-formulier (2 modellen) dat het vroegere begeleidend document voor slachtpluimvee heeft vervangen. Sedert 1 januari 2011 werden, bij gebruikmaking van papieren informatiestroom, alleen nog deze nieuwe modellen aanvaard in de slachthuizen. Thans wordt in het formulier voor braadkippen een rubriek toegevoegd in verband met de potentiële export van het vlees.

2. Toepassingsgebied

Deze omzendbrief is gericht aan de beroepsverenigingen van pluimveehouders en pluimveeslachthuizen evenals aan de slachthuisexploitanten en zet de modaliteiten uiteen van de informatie over de voedselketen in de pluimveesector.

3. Referenties

Wetgeving

Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne, Bijlage I, deel A, III, punten 7 en 8. (Publicatieblad van de Europese Unie, L 226 van 25.06.2004);

Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong, Bijlage II, sectie III). (Publicatieblad van de Europese Unie, L 226 van 25.06.2004);

Verordening (EG) nr. 854/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong, Bijlage I, sectie I, hoofdstuk II, A en sectie II, hoofdstuk II. (Publicatieblad van de Europese Unie, L 226 van 25.06.2004);

Verordening (EG) nr. 2074/2005 van de Commissie van 5 december 2005 tot vaststelling van uitvoeringsmaatregelen voor bepaalde producten die onder Verordening (EG) nr. 853/2004 vallen en voor de organisatie van officiële controles overeenkomstig de Verordeningen (EG) nr. 854/2002 en (EG) nr. 882/2004, tot afwijking van Verordening (EG) nr. 852/2004 en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 853/2004 en (EG) nr. 854/2004, artikel 1 en bijlage I. (Publicatieblad van de Europese Unie, L 338 van 22.12.2005);

Ministerieel besluit van 20 september 2010 betreffende het model en het inhoud van de informatie over de voedselketen;

Koninklijk besluit van 13 juni 2010 tot vaststelling van de minimumvoorschriften voor de bescherming van vleeskuikens. (Belgisch Staatsblad 18.06.2010).

Omschrijving van de verplichtingen:

De Europese regels in verband met de voedselketen zijn voor een belangrijk deel vastgelegd in de verordeningen van het zgn. hygiënepakket. Dat wil zeggen dat deze regels rechtstreeks van toepassing zijn op alle ondernemers in de voedselketen, ook op de veehouders. Ze leggen op dat de veehouders voor elk dier/elke groep dieren dat/die ze naar het slachthuis sturen aan de slachthuisexploitant informatie over de voedselketen (korter: voedselketeninformatie of VKI) dienen te bezorgen. Omgekeerd, mogen slachthuisexploitanten geen dieren tot het terrein van het slachthuis toelaten zonder dat ze voor deze dieren beschikken over de informatie over de voedselketen.

De pluimveehouder dient daartoe de nodige gegevens bij te houden in zijn bedrijfsregisters en deze gegevens over te maken aan de slachthuisexploitant. De slachthuisexploitant dient de informatie te gebruiken om zijn beleid mee te voeren: het al of niet aanvaarden van de dieren, het nemen van bijzondere voorzorgen bij het slachten, ... Het FAVV tenslotte ziet toe op de aanwezigheid, de geldigheid en de betrouwbaarheid van de informatie. Ook wordt nagegaan of de slachthuisexploitant de informatie effectief en efficiënt gebruikt.

Deze regels gelden sedert 1 januari 2006. Voordien bestond een min of meer gelijkaardige regeling waarbij gebruik werd gemaakt van een document "begeleiding slachtpluimvee".

4. Informatie over de voedselketen

De informatie over de voedselketen dient, overeenkomstig de Europese regels, in het bijzonder betrekking te hebben op:

- de status van het bedrijf of de regio van herkomst van de dieren op het vlak van de dierengezondheid;
- de gezondheidsstatus van de dieren;
- de toegediende geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik of andere behandelingen die de dieren binnen een relevante periode hebben ondergaan, tezamen met de data van toediening of behandeling en wachttijden, wanneer er een wachttijd is;
- de aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van het vlees in het gedrang kunnen brengen;
- indien relevant voor de bescherming van de volksgezondheid, de resultaten van de analyses van de bij de dieren genomen monsters of van andere voor het diagnosticeren van ziekten die de veiligheid van vlees in het gedrang brengen, genomen monsters, met inbegrip van monsters die in het kader van de bewaking en de bestrijding van zoönoses en residuen worden genomen;

- de relevante verslagen over de resultaten van eerdere ante-mortem- en post-mortemkeuringen van dieren van hetzelfde bedrijf van herkomst, met name verslagen van de officiële dierenarts;
- de productiegegevens, wanneer die ziekten aan het licht kunnen brengen, en
- de naam en het adres van de dierenarts die normaliter diensten verleent aan het bedrijf van herkomst.

Wegens de beschikbaarheid van sommige van deze gegevens in de databanken van het FAVV, zullen ze niet meer moeten vermeld worden in het formulier (zie verder).

De slachthuisexploitant is gehouden de voedselketeninformatie op te vragen bij diegenen die de dieren ter slachting aanbieden. Het is zijn taak de informatie te analyseren teneinde zijn activiteit met een minimum aan risico te organiseren. Hij is dus geenszins een louter doorgeefluik van deze informatie tussen de pluimveehouder en de officiële dierenarts belast met de keuring.

In principe dient de voedselketeninformatie uiterlijk 24 uur op voorhand bij het slachthuis toe te komen.

Indien de slachthuisexploitant na de beoordeling van de voedselketeninformatie beslist om de dieren voor slachting te aanvaarden, moeten de gegevens onmiddellijk ter beschikking worden gesteld van de officiële dierenarts. Voorafgaand aan de ante-mortemkeuring (onderzoek van het levende dier vóór de slachting) dient de officiële dierenarts in kennis te worden gesteld van alle informatie die kan duiden op een (gezondheids)probleem bij het dier/de groep dieren dat een invloed kan hebben op de voedselveiligheid.

Wanneer pluimvee bij het slachthuis aankomt zonder informatie over de voedselketen, dient de slachthuisexploitant onmiddellijk de officiële dierenarts daarover in te lichten. De dieren mogen niet worden geslacht zolang de officiële dierenarts daarvoor geen toestemming heeft gegeven en de informatie dient alsnog binnen 24 uur na aankomst van de dieren in het slachthuis toe te komen.

Praktische toepassing

Het document voor het doorgeven van VKI wordt door de veehouder opgemaakt voor elke partij van een welbepaalde toom, voor een welbepaalde datum van verzending en met een welbepaald slachthuis als bestemming. Merk op dat alle soorten pluimvee onder de VKI-verplichting vallen.

In de bijgevoegde tabel (zie bijlage 1) vindt u een opsomming van en uitleg bij de gegevens die minimaal door de veehouder moeten worden verstrekt aan de slachthuisexploitant.

Verder vindt u in bijlage de 2 nieuwe modelformulieren (bijlagen 2 en 3) voor het doorgeven van de voedselketeninformatie. Ze zijn opgesteld in samenwerking met de vertegenwoordigers van de beroepssectoren. Daarbij is maximale harmonisatie nagestreefd teneinde de doorgegeven informatie zo homogeen mogelijk te maken en de interpretatie van de documenten te vergemakkelijken. Ze zijn door het FAVV goedgekeurd en zijn vastgelegd in het ministerieel besluit van 20 september 2010. Er is een specifiek model voor braadkippen en een algemeen model voor alle ander pluimvee. Bij elk ervan zijn ook instructies voor het invullen.

Teneinde het aantal bij te voegen documenten niet nodeloos op te drijven, is er voor gopteerd om de gegevens met betrekking tot de oppervlaktebezettinglimieten voor mestkuikens (ingeval meer dan

33 dieren per m²) te integreren in het VKI-document (bijlage 2). Evenzeer wordt via het VKI-document meegedeeld of de dieren tot het Belplume-circuit behoren dan wel niet

De vermelde formulieren zijn ook onder elektronische vorm beschikbaar via de website www.favv.be of nog via www.pluimvee.be of www.belplume.be. Ze kunnen worden gedownload om ze verder elektronisch af te handelen en door te sturen, dan wel afgedrukt om als papieren formulier te worden gebruikt. De manier waarop de gegevens worden doorgegeven (op papier, elektronisch) kan momenteel vrij worden gekozen. Aangezien het moeilijker is de 24-uur regeling na te leven bij gebruik van de papieren informatiestroom, zal op termijn de elektronische communicatie de enige methode vormen waarmee aan de verplichtingen van de verordeningen geheel zal kunnen worden voldaan. Als niet wordt gekozen voor elektronische gegevensverstrekking moet naargelang het geval het standaardformulier worden gebruikt dat is bijgevoegd als bijlage 2 of 3.

Om te garanderen dat de gegevens voldoende actueel zijn, zijn de formulieren maximum 7 dagen geldig. Indien evenwel in de periode van de geldigheidsduur van de voedselketeninformatie nieuwe behandelingen of analyses zouden zijn uitgevoerd en/of ziektes of abnormale sterfte zouden zijn vastgesteld, dient een nieuwe voedselketeninformatie te worden opgesteld en te worden overgemaakt aan het slachthuis.

Als dieren via tussenpersonen (al of niet via een markt) worden verhandeld, dient elke tussenpersoon/handelaar de voedselketeninformatie op te vragen bij elke vorige houder en ze desgevallend aan te vullen. In elk geval dient de gehele periode waarover voedselketeninformatie vereist is, afgedekt te zijn door de finaal aan het slachthuis bezorgde informatie.

De manier waarop de slachthuisuitbater op zijn beurt de voedselketeninformatie aan de officiële dierenarts aanbiedt, is eveneens vrij te kiezen. Met het oog op een vlot verloop van de controle van de VKI evenals van de slacht- en keuringswerkzaamheden, is het evenwel gewenst dat in elk slachthuis de voedselketeninformatie op een uniforme wijze aan de officiële dierenarts wordt voorgelegd. Daartoe dienen in elk slachthuis concrete afspraken te worden gemaakt tussen de exploitant en de officiële dierenarts¹.

De bewaartijd van de gegevens bedraagt 2 jaar voor de slachthuizen en 5 jaar voor de pluimveehouders².

Intracommunautair handelsverkeer

Voor wat betreft het intracommunautair handelsverkeer, geldt het volgende:

1. voor het verzenden van pluimvee uit een EU-Lidstaat naar een in België gelegen slachthuis worden de bevoegde autoriteiten van de Lidstaten van waaruit de dieren naar België worden verzonden, op de hoogte gebracht van het Belgische modelformulier met de vraag dit op te leggen aan de verzenders naar België. Totdat communautaire of formele bilaterale afspraken met de betrokken Lidstaten gemaakt worden, zullen ondertussen ook de formulieren van het land van verzending aanvaard worden.

¹ Verordening (EG) nr. 854/2004: "De lidstaten zorgen ervoor dat de exploitanten van een bedrijf de bevoegde autoriteit alle nodige assistentie verlenen bij de uitvoering van de officiële controles. Met name: ... stellen zij alle documentatie en registers beschikbaar die in het kader van deze verordening zijn voorgeschreven of door de bevoegde autoriteit noodzakelijk worden geacht om de situatie te kunnen beoordelen." (art. 4, punt 1)

² Koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen. (artikel 11)

- voor het verzenden van pluimvee uit België naar een in een andere EU-Lidstaat gelegen slachthuis, wordt het formulier van het land van bestemming gebruikt. De formulieren, evenals specifieke begeleidende of overgangsmaatregelen, zullen op de FAVV-website kenbaar worden gemaakt zodra ze gekend zijn. Bij afwezigheid van specifieke bekend gemaakte regels, kan de Belgische aanpak worden toegepast.

Uitvoer van pluimveevlees naar de Derde landen

<http://www.favv-afsca.be/exportderdelanden/productendierlijkeoorsprong>

Een officieel gezondheidscertificaat is vereist voor de uitvoer van pluimveevlees naar derde landen vanaf een slachthuis of een verwerkend bedrijf stroomafwaarts van deze gelegen. Specifieke informatie wat betreft de gezondheidssituatie van de pluimveehouderij is vereist door bepaalde derde landen en moet vermeld worden op deze certificaten. Om het aantal toe te voegen documenten niet onnodig te verhogen, is er besloten om voor dit geval in het VKI-document een rubriek te integreren die een compilatie van de gegevens herneemt, ter dekking van de eisen van alle gezondheidscertificaten. Men deelt eveneens via het VKI-document het geboorteland van het pluimvee mee als dit laatste niet in België geboren is.

Het naar behoren ingevulde formulier moet gebruikt worden in geval van levering van vleeskuikens aan de slachthuizen waarvan de producten naar derde landen kunnen uitgevoerd worden. In geval van twijfel zal de producent van pluimvee het slachthuis contacteren.

5. Bijlagen

Bijlage 1: door de houder van pluimvee minimaal te verstrekken informatie.

Bijlage 2: modelformulier "voedselketeninformatie" braadkippen

Bijlage 3: modelformulier "voedselketeninformatie" Algemeen

6. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1	30/11/2010	
2		Toevoeging van een rubriek aan het VKI-document pluimvee "uitvoer derde landen" met het oog op het gezondheidscertificaat voor de uitvoer van pluimveevlees naar bepaalde derde landen